

Sosiaaliasiamiehen selvitys vuodesta 2021

Kunnanhallitus 19.05.2022 § 171
9/00.01.03/2022

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista tuli voimaan 1.1.2001. Lain tarkoituksena on edistää asiakaslähtöisyyttä, asiakassuhteen luottamuksellisuutta sekä asiakkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollossa. Laki koskee asiakkaan asemaa ja oikeuksia niin viranomaisien kuin yksityisten palveluntuottajien järjestämässä sosiaalihuollossa.

Asiakkaalla on oikeus saada sosiaalihuollon toteuttajalta hyvää sosiaalihuoltoa ja hyvää kohtelua ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata sekä hänen vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioittaen. Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on otettava huomioon asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä hänen äidinkielenensä ja kulttuuritaustansa. Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeuksien lisäksi myös velvoitteita. Asiakas on velvollinen antamaan viranhaltijalle ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaalihuollon toteuttamisessa.

Itsemääräämisoikeutta koskevassa säännöksessä on korostettu sitä, että sosiaalihuollon toimista tulisi toteuttaa valittavista vaihtoehdoista se, mikä parhaiten vastaa asiakkaan tarpeita. Asiakasta koskeva asia on käsiteltävä ja ratkaista siten, että ensijaisesti otetaan huomioon asiakkaan etu. Asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus kohtelustaan sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan oikeuksista ja asemasta (22.9.2000/812) määrittelee sosiaaliasiamiehen tehtävät seuraavasti (5 luku, 24 §):

1. neuvoa asiakkaita tämän lain soveltamiseen liittyvissä asioissa;
2. avustaa asiakasta 23 §:n 1 momentissa tarkoitetussa asiassa (muistutus);
3. tiedottaa asiakkaan oikeuksista;
4. toimia muutenkin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi; sekä
5. seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä kaupungissa ja antaa siitä selvitys vuosittain kaupunginhallitukselle.

Pelkosenniemen kunta ostaa sosiaaliasiamiehen palvelut Merikratos sosiaalipalvelut Oy:ltä. Merikratos sosiaalipalvelut Oy on toimittanut raportin vuodesta 2021 Pelkosenniemen kunnanhallitukselle.

Sosiaaliasiamiehen huomiota vuodelta 2021: sosiaaliasiamiehen tietoon ei ole tullut mitään hälyyttävää koskien Pelkosenniemen kunnan sosiaalihuollon ja varhaiskasvatuksen asiakkaan asemaa ja oikeusturvaa.

Valmistelija	Sosiaalijohtaja Riitta Kostamo, 040 532 0474
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee sosiaaliasiamiehen selvityksen vuodelta 2021 tiedoksi.

Käsittely

Päätös Kunnanhallitus merkitsi sosiaaliasiamiehen selvityksen vuodelta 2021 tiedokseen.

Tiedoksi

Muutoksenhaku Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.